

MÁSODIK FORDULÓ

BEKÜLDÉSI HATÁRIDŐ: 2026. február 23.

Továbbjutás:

Az országos döntőbe az első és a második forduló összesített pontszámai alapján a 8 legjobb csapat kap meghívást 2026. március 16-ig.

Beküldési cím: kreativtortenelem.pt@gmail.com

FONTOS: minden beküldött fájlon/e-mailben tüntessétek fel a csapat és az iskola nevét!

FELADAT

NEMZETKÖZI SAJTÓTÁJÉKOZTATÓ

Szituáció:

1526. augusztus 28-án a Haditanács után *nemzetközi sajtótájékoztatót* tartanak a magyar táborban.

Feladat:

Készítetek videófelvételt a sajtótájékoztató egy részletéről, melyből információkat kaphatunk a Haditanács elhangzottairól, illetve az interjúalany álláspontjáról:

- Az interjúalany/szóvivő egy fő legyen. Lehet bárki, aki részt vett a Haditanácson (tehát pl. II. Lajos, Tomori Pál vagy Brodarics István stb.) vagy a tájékoztatással megbízott fiktív személy (pl. a magyar királyi udvar „sajtószóvivője”, Szapolyai János küldötte stb.)
- Az interjúalanyt három riporter kérdezi, mindhárman különböző államot vagy álláspontot képviselnek. Kérdezhet akárki, a korabeli államokból érkező újságírók vagy akár a Vatikán News, a török állami televízió, a PécsTV riportere... Legyetek kreatívak!
- **A felvétel hossza max. 3 perc lehet!**

A kérdések és válaszok műfaja lehet oknyomozó vagy “alákérdező”, tényfeltáró vagy propagandisztikus, vagy ezek keveréke... a dialógusnak csak a fantáziátok (és a történeti hitelesség) szab határt!

Értékelés:

I.

- Az interjúalany reakciói és a riporterek kérdései történetileg hitelesek, a párbeszéd segíti a mohácsi csata előzményeinek megértését, a történeti ismeretek elmélyítését – 25 pont

- Az interjúalany és a riporterek kiválasztása ötletes, nézőpontjuk világosan kirajzolódik és szerepüknek megfelel – 20 pont
- A szituáció megvalósítása kreatív – 20 pont
- A video kivitelezése ötletes, a díszlet és jelmez gazdagítja az összképet – 15 pont
- Felhasznált irodalom – 5 pont

Összesen: 85 pont

Inspiráció:

Részlet Brodarics István *Igaz leírás. A magyaroknak a törökökkel Mohácsnál vívott csatájáról* c. emlékiratából, a csata előtti Haditanácson elhangzottokról és az ott született döntés háttéréről.

„A király mindeddig kicsiny kísérettel Macedoniai Lászlónál Újhelyen volt, mely Báticasék és Mohács között van, nem kis veszélyben forogva, ha a nem éppen messze tanyázó ellenség észrevette volna, milyen kevesen vannak a király körül. De a sors más időpontot szánt a király végzetéül, amikor sokkal dicsőségesebben, a hazáért eshetett el. Közben a táborból hirtelen késő éjjel az alvó királyhoz siet Podmaniczki Mihály. A főurak küldték, s mint biztos dolgot jelentette, hogy a török császár már csapatai legnagyobb részével átkelt a Dráván, és a többi is a legnagyobb sietséggel van átkelőben: a csatát most már semmi módon nem halogathatják tovább. Kérik tehát a főurak a királyi felséget, késedelem nélkül jöjjön hozzájuk a táborba, hogy az ellenséggel megvívandó csatáról tanácskozzanak.

A király, amint megtudta, amit Podmaniczky hírül adott, összehívta azt a pár tanácsadóját, aki vele volt, és meghányták-vetették, mi a teendő e hirtelen válságos helyzetben? Eszébe jutott a királynak az erdélyi vajda és Kristóf gróf tanácsa, akik mindketten imént távozott követeik útján kárhoztatták azok elhatározását, akik a királyt időnek előtte ennyire közel vitték az ellenséghez. A királynak vagy Budán kellett volna várakoznia, vagy valamely más, az ellenségtől távolabb eső helyen vesztegelnie, míg az ország teljes hadiereje és a segítség egybegyűlt volna. Intették a királyt, hogy legalább az ő megérkezésük előtt ne csapjon össze az ellenséggel. Azt is hírül adta a vajda Johannes Statilius által, hogy ő Erdélyből mind számban, mind katonai erő dolgában olyan kiváló csapatokat hoz magával, hogy a király egy igen szép győzelem reményét is fektetheti beléjük. Viszont az is eszébe ötlött a királynak, és szeme előtt lebegett, amit a főurak tanácsa jelentett neki: ha nem enged nekik, és valami szerencsétlenség történik, különösen minthogy az ellenség ennyire közel van, és a katonák égnék a küzdelem vágyától, minden elügyetlenkedett dolgot, minden elszalasztott alkalmat az ő rovására fognak írni.

E gondok miatt tépelődve elhatározta, hogy megkísérli rávenni a főurakat arra, hogy legalább a vajda és Kristóf gróf jövetelét várják be, a tábor pedig közben, ha az ellenség miatt sürgős lenne, biztonságosabb vidékre helyezték át. Tehát a táborba küldte a kancellárt, aki a király mellett volt, majdnem ugyanabban az éji órában, mikor Podmaniczky odaérkezett, hogy vegye rá az országnagyokat a csata elhalasztására, de legfőképpen a háború vezéreit, valamint az esztergomi érseket és a nádorispánt, mert nem volt ismeretlen előtte, hogy a többi főúr, valamint a tömeg az ő szavukon csüng. Meghagyta a kancellárnak hogy mondja el mindazt, amit a vajda és Kristóf gróf a királynak üzent: magyarázza meg nekik, milyen biztos pusztulás fenyegetné az országot, ha a király annyi főúrral, Magyarország annyi nemesével, a katonák színe-virágával ilyen nyilvánvaló veszedelembé rohanna. Mert ha bekövetkezne az, amitől nagyon is lehet tartani, összehasonlítva a nagyszámú ellenséget s annak felszerelését a saját csekély erejükkel, szóval ha a király elesne, mi lenne azután? Ki tudja az ellenséget feltartóztatni? Vagy

megakadályozni, hogy egész Magyarországot olcsón elfoglalja? Meg azt is elmondta, hogy talán sokkal hasznosabb volna, ha a hadsereget valami biztonságosabb helyre vezényelnék, míg a többiek megérkeznek, míg a vajda az erdélyiekkel, a bán a szlávokkal, Kristóf Horvátországból, a csehek a morvákkal és a sziléziaiakkal, aztán esetleg még más csapatok is megérkeznek. Akárha meghátrálnának valamelyest, ha már az ellenség erre kényszerít: kisebb csapás éri Magyarországot, még ha a török egész Pozsonyig bejárja is, és tűzzel-vassal feldúlja, mint ha ilyen hadsereg, amelyben a király, valamint annyi főúr, nemes és vitéz van együtt, egyetlen csatában elpusztul. Mert ha ők elvesznek, mi reménye marad az országnak? Viszont ha a király, annyi főúr és ilyen katonaság épen marad, minden könnyebb lesz, különösen mivel a király rokoni viszonyban van mindenfelé, majdnem az egész keresztény világgal.

A kancellár mindezeket, ahogy neki meghagyták, elmondotta; először még az éjjel külön mindegyik főúrhoz odament, majd az egész gyülekezet elé terjesztette, de nem ment velük többre, mintha semmilyen üzenetet sem hozott volna: részben valamennyien annyira áhítoztak a küzdelemre a győzelem hiú reményében, részben féltek halogatni a csatát, mert látták, hogy a katonákat eltölti a harci vágy. Így hát a király hajnalban a táborba jött. De mivel Budáról még nem érkeztek meg azok a hajók, melyek a sátrát és az egyéb, neki szükséges holmit hozták, a püspök házába ment lakni, mely a város mellett volt.

Még egyszer itt is meg akarta kísérelni, amit kevésbé előbb a kancellár hasztalanul próbált. A királyhoz hívták tehát minden rendnek és nemzetnek a képviselőit, sőt sokáig itt voltak számosan a katonák rendjéből is, még a csehek és morvák közül is, akik már előre megérkeztek. Sokáig tanácskoztak a gyűléssel és a katonai renddel, hogy mit kell tenniük. Ugyanis mindeddig senki sem volt még jelen azok közül, akiket Erdélyből, Szlavóniából, Horvátországból, Csehországból, Németországból vártak, mert hiszen biztosan remélhették, hogy rövid időn belül megjönnek, viszont az ellenség ott volt a közelben, legföljebb két mérföldnyire a királyi tábortól, s talán nem is engedi semmiképpen, hogy a csata elhalasztódjék. Ki mit tanácsol tehát a királynak, mit kell tennie, helyezték el máshová a tábor, hogy elhalaszthassák a csatát, míg megjönnek azok, akikre várnak? Vagy mérjék össze hadiszerencsájüket az ellenséggel?

A tanácskozásokon jelen volt Tomori Pál is, akit az éjjel emiatt hívták oda. Ő láthatólag nem idegenkedett attól, hogy csatába bocsátkozzanak az ellenséggel. A király elcsodálkozott, hogy honnan meríti a bátorságát, és az egész gyűlés előtt megkérdezte – már csak azért is, hogy szándékától eltérítse – először a saját, azután az ellenség száma felől. Tudta a király, hogy ő mindenki másnál inkább tisztában van evvel a sok kém és szökevény révén, aki állandóan jön hozzá. Az első kérdésre azt felelte, hogy mind a királyi táborban, mind a magáéban (mert mint mondtuk fentebb széjjel voltak válva) véleménye szerint nincs több húszezer fegyveresnél. Biztos forrásból tudja, hogy az ellenség táborában viszont – mondotta – körülbelül háromezer ember van. S mivel ez a körülmény: a mieinknek az ellenséghez viszonyított óriási hátránya mindenkit megdöbbentett, sietve hozzáfűzte hogy azért nem kell nagyon tartani tőlük, mert ez a sokaság nagyrészt tehetetlen és nem harcképes. Erre a király újból sürgetve megkérdezte, mit gondol, az ellenségből hány ezer a harcra kész, a válogatott katonaság? Azt felelte, hogy hetvenezer. Ez a szám is nyilvánvalóan sokszorosan felülmúlta a mi hadseregünkét, különösen mikor megmondta, hogy csak a nagyobb ágyúfajtából is több mint háromszáz van nekik. Mégis hosszasan, sokat tanácskoztak, és a Barát tanácsára is, meg már önmaguktól is majdnem mindenki a csata mellett határozott lelkében egy-két kivétellel, akik valami oktan félelemből nem merték nyíltan bevallani, amit gondoltak.

Ekkor hirtelen e tanácskozások kellős közepén küldöttek érkeztek a többi táborokból. Amint bebocsátották őket a haditanácsba, elmondották, hogy ők üzenetet hoztak a király és az

országtanács számára azoktól, akik a többi táborokban voltak. Először egyedül a királlyal beszéltek ilyenformán titokban bezárkózva, majd a királlyal együtt kijöttek, és nyomatékosan figyelmeztették a tanácsot küldőik nevében, nehogy a királyt az ellenséggel való összecsapásról lebeszéljék: ők alaposan kikémlelték az ellenfél hadierejét, és noha az nagyon számottevő, mégis a győzelem az ő kezükben van, csak ki kell használni a jó szerencsét, amit Isten nekik nyújt. Jöjjenek csak hozzájuk a királlyal, és a tábort egyesítsék Isten segítségével az ő táborukkal, mely közelebb van az ellenséghez, és alkalmasabb a támadásra. Ha pedig valami mást igyekeznének a királynak tanácsolni, halál vár rájuk – mondották –, mert ők akkor az ellenségtől elfordulva ránk törnek, ha táborunkat az övékéhez mielőbb el nem indítjuk. Mikor a haditanács közepén a király előtt ezeket elmondották, még akik okosabban gondolkoztak is, megijedve e zordon fenyegetéstől, a csata mellett döntöttek.”